

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESEITOJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám Ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számítanak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felolós szerkesztő és lapfajladonos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Az őszi közgyűlésből.

Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, még zöldel a mező a Sziunya alatt . . . de azért ős van már, látjuk nemcsak abból, hogy rövidebbek a napok, hogy élénkebbek az utcák az iskolákba jött kis és nagy diákoktól, de látjuk abból is, hogy népeesebb volt a városbáz tanácskozási terme is a szeptemberi közgyűlésen, s élénkebb volt a tanácskozási kedv, az érdeklődés.

A nyári közgyűléseken alig néhány bizottsági tag jelent meg a gyűléseken, s a megjelentek is némán hallgattak. A meleg lanyhasztotta az érdeklődést Az ős kezdetén, a vákáció után megjön a kedv a munkához, feltámad megint az érdeklődés a közügyek iránt a bizottsági tagokban is.

Igy történt, hogy a keddi közgyűlésen szinte megtelt a tanácskozási terem s a jövő hónapi közgyűlésen bizonyára zsúfolt lesz, ami illik is, mert az októberi közgyűlésen került tárgyalás alá az 1908. év költségvetése, ez a fontos munka, amelyen két hónapja dolgozik már a tanács és számvetőség, hogy elvégre olyan legyen, amilyen nem igen volt, *realis*, és olyan legyen, hogy

a haladásnak is eleget téve, ne háritson uj terheket az adózó közönségre.

Az októberi közgyűlés fontosságára már jó eleve felbivjuk a bizottsági tagok figyelmét.

A mult heti közgyűlésen volt néhány érdekesebb tárgy is. A polgármesteri jelentés előtt *Händel* Vilmos egyike a legszorgalmasabb s leglelküimeretesebb bizottsági tagoknak a himlőoltás dolgában érdeklődött és *Vitális* István dr. a bizottság egyik elsőrendű szónok tagja hallatta szavát megbolygatván az iskolák államosításának, fejlesztésének sokat bolygatott, de esigalépekkel haladó ügyet s megérintvén a *Vajtás* Mátyás támfalának ügyét, amely szintén a régi folyó ügyek közé tartozik.

A himlőoltás dolga lappália. A polgármester figyelmeztette az iskolaigazgatókat kötelességükre, amiről ugy látszik nem igen tudtak. Nemcsoda, annyi törvény, rendelet és paragrafus van ebben a papiros világban, hogy lehetetlen azt mind tudni, amit tudni kellene.

Az iskolák ügye már fontosabb kérdés. Számtalanszor foglalkoztunk lapunk hasábjain mi is e kérdéssel, de hiába. Most re-

ményünk van, hogy az uj iskolai törvény életbe lépte után állami segítséggel még is csak fejlődni fognak iskoláink. Az erre szükséges értekezlet stírgós összehívását megígérte a polgármester, ettől függ, hogy mennyit, mit, hogyan fog kérsni s az államtól függ, hogy mit, mennyit és hogy fog adni.

A polgármesteri jelentésből azt látjuk, hogy Vihnye jövedelmezőbb volna, ha építenék ott — ezt mi már rég megirtuk kifejtettük, bebizonyítottuk.

Legfontosabb tárgynak tekintjük ami a városi gazdaság beszüntetését és az egyházi zene kérdésének megoldását. A városi házi gazdaság beszüntetése haszonnal jár, az egyházi zene ügyének megoldása pedig, mint azt mult számunkban e helyen megirtuk, nemcsak haszonnal jár, de békét is hoz a város egyik legszücskésebb intézményébe, a tiszolók közé.

Részletes tudósításunk a közgyűlésről:

Elnök: *Horváth* Kálmán polgármester, jegyző: *Szlancsaj* Miklós főjegyző:

Jelenvoltak: *Ács* József, *Altman* Imre, *Bárdossy* Antal, *Boleman* Ede, *Csányi* Ottó, *Dobó* Sándor, *Engel* Zsigmond, *Faller* Károly, *Farbaky* István, *Gazsó* Mihály, *Gregus* Antal, *Händel* Vilmos, *Heinecz* Hugó, *Hlavathy* József, *Jezsovits* Károly,

Zsanin.

Irta: *Jelenffy Gyula.*

Az enyhe és hűkés tavaszi estén a nagymama ott ült kis asztala előtt és varrt. Zsanin mellette ült és nem csinált semmit.

Zsanin szép, fiatal lány volt, nagy, tiszta kék szemekkel, sötét szemöldökkel. Sűrű, fekete haja szinte kékbe játszott. Szinte azt gondolhatta volna az ember, hogy a hold valamelyik éjszaka olyan sokáig simogatta ezt a haját, hogy sugaraiból valami ott maradt a sötét fűrtök között.

Most alkonyatokor elnézte Zsanet a nap lenyugását, elnézte, mint merednek égnék a magas jegenyefák, melyek gyérlevelű ágai olyan szorosan egymáshoz simulnak, elnézte a tölgyeket, melyek büszkén és gögősen félrehuzodtak a többi fáktól, mintha nem is tartoznának közéjük.

Néhány kőhajlatnyira láthatatlanul szunyadt a folyó. Apró, fehér hárkák álltak elszörva, arrafelé, virrasztva, örködve a sivar tájék felett.

A nagymama csakhamar gondosan összecsomagolta a munkáját, mert nem birta gyenge szemze az alkonyati homályt. Mintha gondolatait fűné tovább, megszólalt:

— Okosnak kell lenni Zsanin, nagyon okosnak.

— Ugy van — felelt Zsanin — de mért?

— Ha előre látnók, hogy mit hoz az élet, sohasem tévednénk, — tette hozzá a nagymama.

— Nem — felelt Zsanin.

* * *

Elhallgattak mindaketten, majd ismét a nagymama szólott:

— En is voltam fiatal, — rég ideje annak . . . fiatal és csinos . . . és nekem mégis ugy tetszik, mintha csak tegnap lett volna.

Zsanin elmosolyodott. Tehát ő, Zsanin, is megvénülne egy nap? De aztán észébe jutott, hogy, hej, mégse lesz az még talán csak holnap?

— En is voltam fiatal és csinos, mint te, Zsanin. Szép fiúk versengtek a kezemért. De én nem indultam vakon szép ígéretek, mosolyaik, bókjaik után, a legkomolyabban választottam.

— Szeretted, nagymama?

— Igen, leánykám. Csakhogy én bölcsen választottam. En okos voltam. En kiszámítottam mindent. Először kiválasztottam, azután megszereltem.

Az öreg asszony ellágyult büszkeséggel idézte vissza a multat.

— Ha jószámot láttam volna, akkor sem cselekedhettem volna jobban — Zsanin inceskedve vágott közbe:

— Szeretted, voilá tout.

És észébe jutott, hogy holnap szent János napja lesz, vagyis a sors ma éjjel nyitja ki könyvét annak, aki abban olvasni tud.

A nagymama fölállt:

— Menjünk aludni, Zsanin, talán megálmomod jövődet.

Zsanin ugyan tudta, hogy aligha fog valamit

is álmodni, de azért engedelmesen felelt: igen, nagymama.

* * *

Mikor aztán a nagymama elaludt, Zsanin megint kiült a kúszóbra és a távolba merengett.

A hold felkelt. Üdén, szelíden emelkedett az égen és Zsaninre nézett: És szólt is hozzá:

Kis leány, akinek annyit simogattam a haját, míg nekidartam valamit a fényemből, ma megmondom a jövődet. Gyere utánam a sikra . . .

Zsanin fölmosolygott a holdra.

— Megyek — mondá . . .

És megindult a harmatos fűvön. Tiszta volt az ég, nem volt rajta egy felhőske sem. Zsanin kiment a folyópartjára. Fűzfa hajolt a víz fölé. Zsanin sokszor ült ennak a fűzfának a tövében. Tétovázott és a holdra nézett, de a hold már nem mutatkozott. Oda vette és azután magára hagyta.

Zsanin a fűzfa törzséhez támaszkodott és előrehajolt. Keveset reszkette nézte a vizet, mely közel volt hozzá, a sötét csillag vizet, mely olyan nagy volt, mint valami selymes fekete szallag.

A víz mélyéből arc bukkant ki, mely hasonló volt az övéhez, hasonló és mégis más, mert szomorú volt és halavány.

Ez az én arcom — rebegte Zsanin — ez én vagyok.

— Nem — felelt a kép. — Ez nem te vagy, ez nem mostani arcom, csak fantomja annak, ami te leszel egy év múlva, ha nem leszel okos

Joerges Ágost, Kapp Jakab dr., Király Ernő, Kuti István, Lestyánszky József, Richter Ede, Schwartz Ottó dr., Sobó Jenő, Stoller Gyula dr., Székely Vilmos, Szál László dr., Szatnóczky Miklós, Tóth Imre dr., Vitális István dr., Vojtás Mátyás, Vörös Ferenc, Wankovits Lajos, Weisz Ignác, Zolomy Imre.

Elnök a gyűlés három órákor megnyitván, bejelenti, hogy *Lás* Gyula főispán akadályozva a gyűlésen való megjelenésben, mivel amint a F. M. K. E. egyik társelnöke az egyesületnek jubiláris közgyűlésén kell részt vennie.

Naprend előtt *Händel* Vilmos bizottsági tag kérdést intéz a polgármesterhez, hogy miképpen értelmezze a himnlőjárány kitérősségének megváltozása érdekében s az ottas foganatosítása tárgyában az iskolához kiadott felhívását.

Horváth Kálmán polgármester megadja a felvilágosítást, hogy az 1887. évi XXII. t. c. 3. és 5. szakasza intézkednek e tárgyban, ezek szabják meg az iskolaigazgatóknak kötelességeit. A felhívással csak figyelemztetni akarta az iskolaigazgatókat e kötelességükre, abból az alkalomból, hogy Wienben nagy himnlőjárány uralkodik.

Kapp Jakab dr. tiszti főorvos bejelenti, hogy az iskolai újraoltásokat közelebből megkezdi a tiszti orvos.

Vitális István dr. ugyancsak napi rend előtt kérdést intéz a polgármesterhez, hogy az új iskolai törvény végrehajtása e város iskolái érdekében megindult-e, mert mint köztudomás a város az iskolákat nem képes fejleszteni, már pedig az is köztudomás, hogy az iskolák ugy a város mint felkészítők által fenntartottak, nagyon-nagyon rászorulnak a fejlesztésre.

Horváth Kálmán polgármester bejelenti, hogy az előkészítés folyamatban van s még e hónapban együttes értekezletre fogja összehívni, mely értekezlet megállapodása fogja képezni a további teendőket.

A tárgysorozat rendjén a polgármesteri jelentés következik:

A háztartás és közigazgatás augusztus havi menete rendes volt. Az államtól kapott 20000 korona segélyből helyreállítottat a víznyel-ut és most folynak a hodrusbányai-ut helyreállítási munkái. A tűzoltóhiány megszüntetése céljából felkérte a légszuszgyár vezetősége, hogy szénről gondoskodjék. Örömmel emlékszik meg a jelentés arról, hogy városunkban a *Joerges* A. özv.

és fia könyvkereskedő és könyvkiadó cég e hó 3-án ünnepelte fennállásának 50 éves évfordulóját. Tekintettel arra, hogy a cég jelenlegi főnöke tagja a törvényhatósági bizottságnak s tényleg érdekeltő és tevékeny munkása városunk társadalmi és közéletének, javasolja a polgármester, hogy a jubileumról vegyen a közgyűlés örvendetes tudomást s üdvözlője a céget.

Vihnyó fürdő jövedelme augusztus hó 31-ig 34.190 K 33 fillér, a gyógy és uszualapé S212 K. Nagy hiány volt a főúvad alatt a lakosok között száznál több vendéget kellett elutasítani.

A fogyasztási adóhivatal augusztus havi jövedelme 5671 K 95 fill. Összevetél az egész évben 45790 K 37 fillér. 990 K 20 fillérral kevesebb mint a múlt évben.

A polgármesteri jelentés során elfogadja a közgyűlés a *Joerges* Ágost cég üdvözlésére vonatkozó javaslatot, utasítja a tanácsot a tűzifa hiány megszüntetésére s a viihnyó-fürdőre vonatkozó fűrdőgondnoki jelentést kiadja a fűrdőbizottságnak.

E tárgyilag kapcsolatban *Vitális* István biz. tag kérdést intéz a polgármesterhez, hogy a t. ügyész miért nem tesz jelentést. Azért kíváncsi erre, mert szeretné tudni, hogy mi van a Vojtás-féle támfállal, amelyről pár hóval ezelőtt azt jelentették a közgyűlésen, hogy per alatt áll.

Horváth Kálmán polgármester felvilágosítja a felszólalót, hogy az ügyész csak negyedévenként köteles jelentést tenni. A Vojtás-féle fal ügye ez idő szerint ugy áll, hogy *Vojtás* Mátyás felhívott a fal költségeinek megtérítésére.

Ferdinánd bolgár fejedelemnek husz éves uralkodói jubileuma alkalmából a város Tanácsa üdvözlő táviratot küldött. A fejedelem meleghangú köszönetet küldött a város közönségének, amelyet a közgyűlés örvendetes tudomásul vett.

A vallás és közoktatásügyi miniszter értesíti a város közönséget, hogy a városi múzeum részére 1200 korona segélyt engedélyezett. A közgyűlés örvendetes tudomásul veszi a bejelentést.

A kereskedelemügyi miniszter értesíti a város közönséget, hogy az utadó zárszámadásokat 1905. és 1906. évből felülvizsgáltatta s azokat jóváhagyja. Tudomásul vétetel.

Zemplén vármegye átirat a város közönségéhez, hogy a képviselőházhhoz a halálbüntetés elvételére tárgyában intézett feliratát pártolja a város

közönsége. A városi tanács pártoló felirat fölterjesztését javasolja a közgyűlés azonban *Zolomy* Imre felszólalása után, aki az egyszerű félretervést ajánlja, ez irányban döntött.

Győr vármegye közönsége a 48-as hónapok érdekében lrt föl a miniszterelnökhöz, Csongrád vármegye közönsége pedig a görög keleti magyar egyház létesítése iránt intézett feliratot a képviselőházhhoz. A közgyűlés mindkét feliratot pártolja.

Pécs város közönsége feliratot intézett a kormányhoz és képviselőházhhoz, hogy a törvényhatósági városok által ellátott állami teendőkért mielőbb kárpótlást adjon az állami városi törvény elkészül.

A közgyűlés elrendelte, hogy hasonló szellemű felirat intéztessek a kormányhoz és képviselőházhhoz.

A városi tanács előterjesztést tett a városi házi gazdaság megszűntetése és az ugynevezett Ertl-major bérbeadásá iránt.

Allman Imre gazdasági tanácsos bejelenti, hogy a városi tanács pontosan eleget tett a közgyűlés ama határozatának, hogy az Ertl-major eladása vagy bérbeadása iránt intézkedjék. Az árverési hirdetmény a legszelesebb körben közzétett, nemcsak a helyi és a vidéki lapokban jelent meg a hirdetés, de igen sok szomszédos községben közhírrel tétetel. Az árverés megtartott s azon csak egy vételi ajánlat volt, a *Wagner* László dr. selmecebányai ügyvédé, aki 20000 K vételárat ígért, mivel azonban a város 40000 koronáért vette az ingatlan, s mivel azóta nagyon fölment a föld értéke, a tanács nem javasolja az eladást. A bérbevételi árverés eredménye az, hogy *Óvári* Dezso bírósági végrehajtó holdankint 27 koronát ajánlott. Ez ajánlat elfogadását mint előnyöst ajánlja a tanács és a gazdasági szakbizottság.

A közgyűlés a tanács és a gazdasági szakbizottság iavaslatát elfogadván kimondja, hogy az Ertl-féle majort és a földet 1907. évi november hó 1-étől tizenkét évre az 1919 évi október 31-ig holdankint negyedévi részletekben előre fizetendő 27 K. évi bérért *Óvári* Dezsónek és nejeinek kiadja a következő feltételek mellett.

A bérlet köteles az egy évi bérösszegnek megfelelő biztosítékot a városi letéti pénztárban elhelyezni. Köteles az épületeken metálnál szétszélesség válandó javításokat a bérleti idő tartama alatt saját költségén eszközöztetni. A fundus instruktus köteles átvenni a bérlet s ennek árából állítatnak jó karba az épületek. Köteles a bérlet a belváros, esetleg Rovna és Steffulló külutakat szükségletére megfelelő tenyészikárt tartani.

A városi tanács és gazdasági szakbizottság előterjesztést tett a *Vörös* Ferenc által föntartott hodrusbányai cispeverő és a *Cziczka* Sándorné által föntartott belvárosi gyakorló iskola segélyének megszűntetése iránt.

A közgyűlés kimondja, hogy 1908. év január 1-től mindkét iskolától megvonja az eddigi segélyt, nevezetesen a lakást, fűtést, világítást s az utóbbiól a havi 50 korona készpénz segélyt.

A városi rendőrfelügyesség ruházatának elkészítését egy évre *Porubszky* Imre szabómasternek adja ki a közgyűlés.

A városi tartalék alap és folyószámla létesítését elhatározza a közgyűlés.

Lás Gyula főispán, tekintettel a város szűkösi anyagi viszonyaira, fölajánlotta a városnak a rendelkezésére bocsájtott magasházi lakást. A tanács szabályszerű árverést hirdetett s ezen *Martos* Sándor dr. ügyvéd ígért 1000 korona 2 fillért. A közgyűlés a főispáni lakást hat évre kiadja *Martos* Sándor ügyvédnek.

Névszerinti szavazással kimondja a közgyűlés, hogy az Erzsébet-kápolna telkéből 19 □-ölet átenged a *Spelt* családnak.

Özv. *Süpek* Lipótnéknak átengedi a közgyűlés 40 fillér jogelisméresi díj fejében a háza előtti közteret.

— Mért vagy ilyen sápadt — kérdezte Zsanin az arcól?

— Mert a szívemet egy szép idegennek adtam.

— Milyen volt az idegen?

— Nagy és büszke, és a mosolya olyan kedves. Eljárt gyakorta kis házam előtt és köszönt nekem. És mikor elhagyott, még visszafordult, hogy lásson.

Mint azaz ismeretlen, aki minden nap elmegy a kapum előtt, vállán puskával, kezében virággal, a szeme felcsillan, ha meglát engem és legott elborul, ha én eltűnök.

— Igen.

— Beszélt veled, mit, hogyan?

— Egyedül beszéltem vele, mert én balgafog voltam és ott hagytam nagymamát. Megdöcötem, hogy jön, összetettem a kezemet, lesütöttem a szememet hallgattam a lépteit.

— És akkor mit mondd neked?

— Azt mondta: kis lány, nézz rám. Felnéztem és láttam, hogy az arca ott van mellettem, egészen mellettem, és olyan szép, olyan kedves volt, hogy egészen megsédültem...

— És azután mit mondd?

— Azt mondta: add ide a kezedet. Mikor odaadtam neki és mikor kitártam a karomat, odaadtam neki az egész szívemet is. Ő nevetve fogadta el.

— És akkor?

Egy pár hétig nagyon szeretett engem, és engem boldogabban tett az ő öröme, mint az enyém. A lelke dalolt, a tárgyak szebbek voltak, a virágok kecsesebbek, az ég szendőbb és derültebb, az emberek jobbak, mint mielőtt megszereltem volna őt. Hogy egy percig se szenvedjen, odaadtam volna neki, ha tudtam volna ezerszer is a szívemet.

— És azután?

— Azután elment. Én nem mehettem utána nem engedte, — csöndesen, de határozottan visszatart. Én már nem tettem meg neki, és hogy meg ne haragudjék nem is sirtam...

— Mit tettél azután...

— Már nem tudom Zsanin. Eleget mondtam, okulatsz belőle.

* * *

Zsanin felállt.

Valaki jár a fűben. Épen mellette. Szilárd, erőes férfileptek voltak.

Zsanin elengedte a fát. Hogy jobban hallgatózék, behunyta a szemét és összekulcsolta hideg remegő kezeit.

— Zsanin — szólt egy hang — add ide kezedet!

És Zsanin a szívét is odaadta...

Hlavathy József stéffultól plébánosnak felebbeszedt elengedett a közgyűlés 246 korona földbérlet hátralékot.

A hodrusbányai r. kath. iskolaszékhez **Hacher János** választották meg új tagjának. Tudomásul vételték.

Osovitszky Vilmos részére egy évre tovább engedélyeztetett a nevelési pótlék.

Az erdészeti albizottságba szakértőül küllagult **Bencez Gergely**, főerdőtanácsos, főiskolai tanár küldetett ki.

A római. kath. templomi zene ügyének rendezése céljából előterjesztést tett a városi tanács és gazdasági szakbizottság. A javaslat a következő:

Az eddig közösen kezelt egyházi zene és tűzoltóság ügyét egymástól elkülönítve, hogy ezáltal a tűzoltórtanyán alkalmazott szolgák kizárólag tűzoltószolgálatot végezzenek és az újváron alkalmazott négy toronyőr a toronyőri megfigyelő szolgálat mellett a római. kath. egyházi zenélést végezzék. Ebből kifolyólag tekintettel arra, hogy az eddig fennállott négy közös tűzör és zenés állás megszűnik, a templomi zene, illetve a tűzoltó szolgálatra a következő állások állapítatnak meg:

Újvári toronyőrök:

1. egy toronyőr zenés fizetése	720 K
2. „ „ „ „	720 „
3. „ „ „ „	360 „
4. „ „ „ „	360 „

és mindegyiknek természetben lakás és fajárándóság.

Tűzoltó őrtanya szolgák:

1. egy tűzoltó őrtanya szolga	580 K
lakkbéré	60 „
2. egy tűzoltó őrtanya szolga	480 „
lakkbéré 60, ruhaátalány 50 K	110 „
3. egy tűzoltó őrtanya szolga	360 „
lakkbéré 60, ruhaátalány 60 K	110 „

Ez állások nem nyugdíjképesek és mint ilyenek a polgármester által töltetnek be és pedig a tűzoltói állások a tűzoltóparancsnokság, az újvári toronyőr zenészek a városi karnagy ajánlatára.

A tűzoltó őrtanyi szolgák a tűzoltó parancsnokság utasításai szerint végzik az őrtanyi szolgálatot, tartják rendben a tűzoltószerkeket és vonulnak ki.

Az újvári zenés toronyőrök végzik a r. kath. templomokban a zenélést a karnagy utasításai szerint és végzik a toronyőri szolgálatot, vagyis felhívva végzik a tűzjelző szolgálatot és az észrevett tüzet távbeszélőn bejelentik a tűzoltó-őrtanyára és végzik az újvári óra jelzési szolgálatot, egyéb tekintetben a városi polgármesternek rendelkezése alatt állanak.

A szükséges költségek a költségvetés kiadásai 15 tétele alatt felvett összegekben találunk fedezetet s így a fenti 4447 korona 40 fillér évi díjazás a mai 7417 korona 40 fillérrel szemben 3970 korona évi megtakarítást jelent.

A tanács és gazdasági szakbizottság javaslatával szemben **Vitális István** dr. biz. tag nem látja e javaslattal eléggé ellátottnak a tűzoltóság igényeit s az újvári három tűzörnek kinevezését javasolja.

Horváth Kálmán polgármester az előterjesztett javaslatot a város és a közérdek szempontjából kielégítőnek látja s kéri annak elfogadását.

A közgyűlés harminckét szavazattal három ellenében elfogadja az előterjesztett javaslatot.

Zima Bohuslav, **Lihár Vilmos** és **Vodák Venczel** volt zenés-tűzöröknek segítség iránti kérését levetetett napirendről.

A gyűlés ezzel delután félhat órakor véget ért.

Az elemi oktatás fontossága s az új, 1907. évi XXVII. törvények.

A nemzet kulturális előhaladásának egyik legfőbb tényezője és fokmérője a hazafias eszme és a népműveltség terjesztésére szolgáló népiszkola.

A fejlett és rendezett népiskolákkal dicsekvő országok, népek gazdaságilag, iparilag erősek, vezető állásban vannak. S dacára annak, hogy a gondviselésből nincsenek megáldva új dusan természeti kincsekkel, oly kedvező földrajzi és éghajlati fekvésű mint hazánk és nemzetünk, mégis az anyagi és szellemi jólétnek oly fokán vannak, a hívó má jámborok csak sóhajtatva tekintünk.

Függetlenség, önálló ipar, vámtérlet, jó gazdasági kiegyezés. magyar vezényszó s a jó isten tudja mi minden, a nemzet hatalmát, jólétét gyarapító szükséges és hasznos dolgokért küzdünk szívós kitartással évtizedek óta. És ebben a nagy küzdelemben megelégedtek vezető politikusaink, államférfiaink, hogy igazán független csak az elemi műveltség összes kellőkeivel bíró jó módú, gazdag nemzet lehet. Független és szegény nemzet hasonló a mankón járó atlatólhoz. A szellemi és az anyagi vagyonosodáshoz pedig legjobb és legbiztosabb út a jó, a kor színvonalán álló iskola. Minálunk pedig az iskola sajnos még nagyon harmadrangú dolog. Ami az 1868. XXXVII. t.-c. alkotása óta e téren történt, az mind csak olyan problematikus értékek bíró kísérletezés, próbálgatásnak minősíthető. A jó akaratot nem vonjuk kétségbe, de a közép szélesebb rétegeire nagyobb hatással bír, a magyar nemzeti érzést és a nyelvi egységet előmozdító alkotásnak az eddigi intézkedések nem minősíthető. Haladás a multkhoz képest van, az igazán hatatlan, de ez tisztán a honservelemről milyen áthatólag magyar tanító kar odaadó önzelen munkásságának tudható be, a melyért a magyar társadalom vajmi szükmarkuan és vékony pénzzel fizetett. Az iriolvasni nem tudók száma, dacára minden buzgósnak, az iskolák elégtelensége, szűfollás, rendezetlensége miatt még óriási. Nemzeti kormány-nak és a magyar faj és honservetet érzelmeitől izzó lelkü, nemes ideállal és európai széles látókörrel bíró nagy államférfiaink: Apponyi Albert grófnak kellett belekerülni a kultusz miniszteri székbe, hogy — habár nem teljesen tökéletes, mert hiszen melyik emberi alkotás nevezhető annak — de hogy mindezek után mégis egy korszak alkotó lépés tétessék a népművelésügy terén az 1907. évi XXVII. t.-c. alkotása által.

Ezen — hangoztatom a hazafias részű munkás tanítósgot nem mindenben kielégítő új törvény kötelezősége teszi az iskola fenntartó hatóságoknak s ez által a művelt társadalomnak, hogy a népművelés, az iskola s a tanítók existenciális ügyei iránt kissé jobban érdeklődjenek mint a multban. S hisszük, hogy a tapasztalat közöny, nem tördőmséget, lekesinylést, szűkkelőiséget: érdeklődés, áldozatkészség vállják föl, mert hiszen az a befektetés, tőke van legjobban és a legnagyobb kamatra elhelyezve, melyet a jövő nemzedék boldogságát munkáló tanügy oltárára áldozunk.

Az új törvény folyó évi június hó 1-én lépett életbe. És mivel egészen más új irányokat szab a népoktatás ügyének, ez okból az egyetemes bizottság a céljából összejönnek, tanakodnak mindenfélét a tanítók, kiket az egész változás legközelebből érdekel, hogy mily után, módon haladva érhetik el legbiztosabban azt a szép és nemes célt, mely a törvénynek intencióját képezi.

A Selmecebányai vidéki tanító egyesület folyó hó 12-én Belabányán tartotta évi rendező közgyűlést, melyen a tagok ritkán tapasztalt nagy számban jelentek meg.

Az ilyen tanítói gyűlések dacára a lojalitás meghívásoknak és publikálásnak a nagy közönség soraiból ritkán szokott egy-két érdeklődő fehér főző megjelenni. Ehhez a tanítók a tapasztalatok kényszerhatása alatt már hozzászóltak. Annál kellemesebben lepte meg az egyesület tagjait, hogy a belabányai gyűlés e tekintetben is kivétel. Többen jelentek meg az egyházi és világiak köréből, hogy azok értekezletén, kiknek kezbe van levő a szülők legrágább kincsének a gyermek jövő boldogságának a munkálása, részt veyenek. Kiemeljük itt ezen érdeklődő tanügybarátok közül főleg Gregus Antal törvényhatósági bizottsági tagot, ki szíve szándékát követve a gyűlést szíves megjelenésével kitüntette.

Jaeger Gyula elnök 1/2 10 órakor nyitotta meg az ülést egy szép, jól átgondolt és lelkesen előadott beszéddel, mely szépsége és tartalmaságánál fogva egyhangulag jegyzőkönyvbe vétetni rendeltetett.

A gyűlés megvitálása után szívhez kötő, megalató beszéddel benyújtotta az egyesület két nagyrebecsült tagját: Dalos József és Szpiska Mihály városi tanítókat, akik tanítói működésüknek 25

éves évfordulóját ünnepeleék. «Ha ti kedves barátain — egymond — az élet jobb hangzása pályán munkódnék, jönné most életet a hiszélők és jó kívánók egész serege, hogy titeket üdvözöljön, nektek áldást, szerencsét kívánjon. Volna kitüntetés, érdemrend, banket s több e féle nagy hangu círaszag. De hát ti csak tanítók vagytok. Nem csináltok mást, csak tanítottok, neveltok a hazának hasznos, szerető, munkás, hü fakat 25 év óta. Ki méltányolná ezt ma? Hol vannak azok a százak, ezek, hol van az a sok tanítvány, akiknek ti nyújtottátok az életben való boldogulásához az első szellemi táplálékot? Hol vannak ők, hogy üdvözöljenek most titeket ez ünnepeleés órában azért a nagy jótéteményért, hogy ti nyitottátok ki a szemeket a helyes, a szellemi látásra, hogy ne teljesedjenek be rajtok az írás eme szavai: «lévén szemek s nem látnak!?!» Nincsenek itt. Megfeleltek rólatok. Tudomást nem vettek jubileumtokról! Minek is, hiszen a hála és az elismerés ritka virág a mai időben az érdemesek részére! Főnn van tartva a mondia eminnél érdemesek számára, akitnél nagyító üveg-gel kell keresni az érdemeket!

Itt vagyunk azonban, ha senki más, mi szerető kartársaitok. Igaz, aranyunk és ezüstünk nincs, de van melegen érő szívünk, s e szív egész hevével üdvözölj benneteket ez ünnepeleés alkalommal, kívánva nektek, hogy az Ur isten a haza, a tanügy s kedves családaitok örömeire igen sokáig éltesse!

A szívből jött és szívhez szóló beszéd egy jubilációsokra, mint a jelenlévő kartársakra általában mély hatást gyakorolt.

A jegyzőkönyv főlavaslása, hitelesítése, valamint az évi számadások főlavizsgálása s a fölmelvény megadása után elnök a közgyűlés engedelmével Laczó Dániel tagtársnak adta át a szót, hogy az új 1907. évi XXVII. t.-c. ismeretese. Laczó nemcsak jó kollégának, de jó előadónak is bizonyult. A vaskos törvény és még vaskosabb utatás össze-vissza kuszált s-ai között oly biztonsággal mozgott, mint ha csak mindig a törvényt böngészne. Fejezetről-fejezetre, pontról-pontra haladva a legapróbb részletekig menő figyelemmel adta elő a törvény száraz szavait és szellemét. A többször támad vitában részt vettek Jaeger elnök, Bachratty, Danko, Tuka, Gazsó, Welvartó, Geiger és Majerszky s az ezek által felhozott ellen-velekre és megjegyzésekre adta meg röviden a korrekt választ. Alapos, több mint két óráig tartó tanulás előadásért a közgyűlés jegyzőkönyvi elismerését és hálaát fejezte ki. Utána még Rehancs F. belabányai h. plébános intézett kérdést az elnökség, illetve a közgyűléshez, hogy patronus és község együtt jelent-e Selmecebányán s hogy kitől kell kiindulnia az állam segélykérésére megindítandó akciónak a tanítóitól, az iskolászaki elnökétől-e vagy pedig az iskola fenntartó patronusától?

Csorba Ödön bankai tanító honfoglaló Árpád apánk halálzásának ezer éves évfordulóját ajánlja iskolai ünnepelelések megülni.

Mintán meg a jövő évi közgyűlés helye és ideje állapítatott meg, elnök a gyűlést befejezték nyilvánította.

Meg kell emlékeznem még a fényes ebédről is, melyet Czelder József közbenjárására a belabányai hölgyek igazán elismerés és köszönetre méltó módon készíttettek az egyesület részére. Isten fizesse meg önellen fáradozásukat. — o — y.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hírek.** Tóth Imre dr. bányakerületi főorvos jövő héten, kedden utazik Berlinbe a nemzetközi higiéné és demográfiai kongresszusra mint szakelőadó. A tudós főorvos a jövő hó 5-ig fog külföldön tartózkodni. Távollétében **Stuller Gyula** dr. fogja helyettesíteni.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Alliander Lajost**, a selmecebányai római. kath. főgimnázium rendkívüli tanárát a kőrmébányai állami reáliskolához rendes tanárrá nevezte ki.

— **Új iparfelügyelő.** A Grätzban mult hóban hirtelen elhunyt **Lányi Lajos** besztarcebányai kerületi iparfelügyelő helyét a kereskedelemügyi miniszter **Bayer Ferenc** kir. ipari segédfelügyelővel tölthette be.

— **Névmagyarosítás.** **Schwarz Zoltán** selmecebányai lakos névvel belügyminiszteri engedéllyel **Küitai-ra** magyarosította.

— **A Selmecebánya-Rónai Ált. Temetkezési és Segélyező Egyesület** 1907. évi szeptember hó

22 d. u. 2 órakor Városi Vigadó termében rendkívüli közgyűlést fog tartani a következő tárgysorozattal. 1. Előnk jelentése és indítványa. 2. A f. évi június hó 16-án közgyűlés által kiküldött nagybizottsági jelentése és indítványa. 3. Tisztújítás. Az előjárás és a bizottsági, valamint az ellenőrző vál. tagoknak megválasztása. 4. Egyéb indítványok és kérvények tárgyalása, melyek azonban 8 nappal a közgyűlés előtt az elnökél beadandók.

— **A Bányászati és Kohászati Egyesület közgyűlése.** A Magyarországi Bányászati és Kohászati Egyesület ez ideig rendes közgyűlést nem tartja Budapesten. E gyűlésen fognak dönteni a bányatörvényjavaslat és a bányászati főiskola ügyén. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Előnk megnyit. 2. Jelentés az egyesület évi működéséről. 3. Az 1906. évi zárszámok felülvizsgálata és a felmentvény megadása. 4. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 5. Egy budapesti választmányi tag választása. 6. Bányatörvényjavaslat. 7. Főiskolajogi. 8. Dynamitkezelési szabályzat. 9. Indítványok. 10. Előadások. A gyűlésre városunkból *Parbakay* István ny. főbányamester, *Sobo* Jenő főbányatanácsos, főiskolai tanár, *Somogyi* Géza főbányamérnök utaztak el. A közgyűlés után az egyesület tagjai kirándulást tesznek Pécsre az ottani országos kiállítás megtekintése céljából s innen Boszniába tesznek tanulmányutat az ottani bányá-, kohótelepek és iparvállalatok megtekintésére. E tanulmányi kirándulás két hetet vesz igénybe.

— **Bécsu.** Ma van a kalváriai ősz bécsu, amelyre igen sok ájtatos hívő zarándokolt városunkba közel s messzi vidékekről. A bécsúlatogatóknak ez évben kivételesen igen jó idő kedvezett, mert a rendes ősz esők helyett, ma verőfényes pompás ősz nap van.

— **A amerikai osztrák- és magyar nagykövét tanulmányúton.** *Hengel Müller* az osztrák- és magyar monarchia amerikai nagykövete a múlt héten egy napot városunkban töltött. A nagykövét a felvidéki a kivándorlás kérdését tanulmányozza.

— **A város jövő évi költségvetése.** A városi főszámvevő bejuttatotta a város 1908. évi költségvetését a városi tanáshoz, a mely is több napon át tartott ülésben azt letárgyalta és az eredményt közzírtevéen, ezt az októberi rendes közgyűlés elé terjeszté. A közgyűlési pötlök ugyanaz, a mi a folyó évben volt, vagyis 68%. Megnéztük a részleteket, mert érdeklődünk az iránt, hogy miként lehetett a költségvetést úgy megcsinálni, hogy a % ugyanaz maradjon, holott az 1908. évi költségvetésben már bent vannak: a városi alkalmazottak új fizetés rendezése, a 86.000 koronás kölcsön annuitásai, a vihnyei 130.000 koronás kölcsön részletei stb. stb. Meggyőződünk arról, hogy a tanács igen redlisan dolgozott és a költségvetés redlis; nagyobb megtakarítások ezek: az uti- és fuvardíjak 3500 koronával, a betöltetlen állások közel 10.000 koronával, továbbá a mezőgazdaság bérbeadása és így a bikatartás költségeinek besztüntetése is megtakarítás és több kisebb tétel, a bevételi részben új bevételi források a Magas-lásd bõthelyiségeknek és lakásának évi 2000 K bére; az új helypénzesztési szabályzat alapján várható nagyobb jövedelem stb. Ígyszóval a kiadások lehető megtakarítása és új jövedelmi források teremtése lebegett a tanács előtt és miután a jövőben éppen az új fizetés rendezés folytán, mely szerint több állás lesz besztüntetve, minihely megüresedik és az új alkalmazottak fát már nem kapnak, remélhető, hogy idővel még jobbj eredményt érünk el dacára a folyton növekedő igényeknek. Jó akarat, a polgárok ösztöztartása és a fölszöges civódások kiküszöbölése társadalmunkból — ez volna kívánatos ösvárosunk érdekében.

— **A közös konyha ügye.** A közös konyha megalkatása ügyében kiküldött előkészítő bizottság fõlkéri azokat, akik érdeklõdnek az ügy iránt s akik tagjai óhajtának lenni az új társaságnak, sziveskedjenek a szándékukat folyó hó végéig bejelenteni *Baumerth* István takarékpénztári fõkönyvelõnél. Ezuttal értesíti a bizottság az érdeklõdõket arról is, hogy a „Selmecebányai Híradóban” megjelent, alapszabály tervezet csak tervezet, az érvényes végleges alapszabályokat azonban a tagok fogják megállapítani, így tehát csak tervezet volt az is, hogy egy adag ára 60 K. Lehetséges az is, hogy Selmecebányán 50 koronából is ki lehet állítani egy adag ételt.

— **A Szitnya Oszttály** múlt vasárnap rendezte ez évben utolsó hagyományos kirándulását a Szitnyára. A turban igen sokan vettek részt, sok hívó is. A Gretzer-forrásnál tartott pihenõ valóságos lakomával volt összekötve úgy, hogy

innen a tetõre már hangoz volt a csapat, de leg-lagosabban a fâradhatatlan brigadéros, a ki egy nagy tortával a hátán mindig az elsõ volt. Az idõ pompás volt, de a mészellás korlátozt. Vig danolás, szõrõzés és egyéb mulatozás mellett telst az idõ ebédig, mely az egyszer kifogástalan, józû volt. A nagyon is magasra 1011 méterre emelkedett hangulatnak az ügyívõ alelnök erélyes indulója velett véget, a mi ellen a brigadéros rennoztörõr ugyan, de a turista alapszabályok 79-ik §-a értelmében leszereltetett és utnak inditott. A milyen jó érzés fogta el a szívet fõnn a magasban, közelebb a menyher, tavolabb a dulakodó, õnzõ zajos életlõl, olyan komor gondolatok keltett az a puszttalás, mely kikezde a gyõnyõrt pavillon tetejét, az erlõvéd lakását, a melyen karvastagságu repedések láthatók. Ha a Szitnya fenséges birtokosa nem könyõrlõt rajtuk, egy páratlanul kedves örõmmel szögnyobok lesznek, mert nem lesz kedvünk kirándulni oda, a hol az O egészségés és boldogságára is szokunk kocintani. De nyõnjünk. A tervek készen vannak. Van osztályunknak olyan lelkes tagja, a ki panasznunkat tolmácsolja és a tervet meg is valósítja.

— **Jutalom a magyar nyelv sikeres tanításáért.** A F. M. K. E. ez évi közgyűlésén *Csorba* Ödön bankai tanítónak 200 korona jutalmat szavaztak meg elismeréséül a tanítónak a magyar nyelv sikeres tanításáért.

— **A tüzoltórság és az egyházi zenekar** nehéz ügyének újabb rendezésével értesültünk szerint — az érdekeltek nem igen vannak megelégedve, — legjobbj meggyõzõdésünk szerint ez idõszerint a legjobb megoldási módot találta ki a hatóság, igaz ugyan, hogy lehetett volna ezt fõnyesebben is megcsinálni, csakhogy tekintetbe veendõ ám az aeozó közönség is, amely bizony nem örülne a pötlök emelésének, ami pedig feltétlenül bekövetkeznék, ha akár az egyházi zenét, akár a tüzõrséget szaporítanók.

— **Vizvezetékünk** rendezése, illetve a belvárosi vízvezeték megoldására a kiküldött külön bizottság megállapodásaihoz képest a városi mérnök elkészítette a tervezetet, melyet most a bizottság fog tárgyalni és azután ezen ügy a közgyűlés elé kerül és így remélhjük, hogy ezen már évtizedek óta húzózó ügy végre mégis rendezve, vagyis végre a vízvezeték mégis meglesz.

— **Díjtekvés.** A *Baumerth*-féle tekvés egyesületben, ma, vasárnap delután négy órakor kezdõdik az õszi díjtekvés.

— **Egy itt ritkán elforduló szép és nagyszabású menyasszonyi kelengye** van néhány nap óta *Goldner* Adolf helybeli vászonnemû és divatrua-kereskedõ kirakataiban kiállítva. A kelengye rendszeres összeállításba melynél az egyszerűbbtõl a legdiszesebb felhõnemûig történt gondoskodás és mely felhõnemûk kivétel nélkül elsõrendû anyagból és kiváló munkaerõk által vannak elõállítva általános és méltó tetszésre talál. Örõmmel regisztráljuk azon tényt, hogy városunkban van kereskedõ, aki megbízhatóság, képzettség és fejlett izlés tekintetében ily nagybõmértvû és igényteljes megbízásoknak teljes sikerrel és megrendelõinek tökéletes megelégedésére képes megfelelni.

— **Országos vásár** lesz a jövő héten városunkban. Holnap kezdõdik a marhavásár, amely õsszel a legforgalmasabb szokott lenni, szerdán és csütörtökön lesz a kirakó vásár.

— **A Hodrusbányára és Vihnyévre** vezetõ félvénhatósági utak javítása közeledik a befejezés felé; az államtól kapott 20000 K segélyből a vihnyei uti már kijavították, a hodrusi újjavítás pedig e hó végére elkészül; e mellett egy régi és jogos óhaja teljesül a szegény bányász népek, az i. i. hogy a *Vöröskirta* vezetõ és már járhatlanná vált utak is rendbehoztatnak úgy, hogy a régi kocsit visszaállították és így a hegyeken lakó szegény lakosok kocsival is eljuthatnak kis házaihoz, ahova eddig hátukon hordták fel a tüzelõfõt, építési anyagokat, vizet stb. és ahova eddig — esetleges tüzvész idején — a tüzfecskendõk sem bírtak feljutni.

— **Uj bányászati és kohászati szaklap.** Október hó elsõ vasárnapján „Jó szerencsét” címmel, *Litschauer* Lajos kir. fömérnök, ismert nevû szakíró szerkesztésében új társadalmi, mûszaki, bányászati és kohászati heti szaklap indul meg, mely elsõ sorban bányászati és kohászati altisztek, mesterek és mûvezetõk számára készül. A szerkesztõség *Selmecebányán* lesz.

— **Tánciskola.** *Herrenstein* *Pelris* József tãncitanár hatheti tãncitanítási tanfolyamát e hó

11-én kezdette meg a *Bogya-féle* virãgteremben. Jelenléteket e héten elfogad még. A jeles tãncitanárt ajánljuk a szülõk figelmébe.

— **Ujraoltás az iskolákban.** *Tandlich* Ingãc dr. városi tisztvis orvos holnap kezdi meg az iskolákban a 10—11 éves gyermekeknek ujraoltását

— **A fõispáni lakás bérbeadása.** *Lits* Gyula fõispán a maga részérõl is hozzá akarván járulni a város terheinek csökentéséhez a város közönségének rendelkezésére bocsátotta a fõispán részére berendezett lakást. A városi tanács kellõ közzététel után a múlt hétfõn delõlõtt tartotta meg az árverést a lakásra. Az árverésen két komoly ajánlat tetteit. *Mantos* Sãndor dr. ügyvéd 1000 koronát ígért, *Wagner* Lãszlõ dr. ügyvéd pedig 1000 K 01 fillért, s végül *Mantos* Sãndor 1000 K 02 fillért. Ez utóbbi ez az áron meg is kapta november hó 1-tõl hat évre a fõispáni lakást.

— **A virillisták névjegyzékének megállapítása.** Az igazoló választmány holnap, e hó 16-án delõlõtt 10—12 óráig tartja ülését a legjobbj adótt fizetõ bizottsági tagok névsorának megállapítása céljából. Az oklevéllel bíróknak, akiknek adójuk kãszöres beszámítására van joguk, amennyiben igényt tartanak erre, személyesen vagy írásban be kell jeleneniük e jogukat s azonkivül okleveleket is be kell mutatniuk.

— **Betéli kamatláb emelés.** A Selmecebányai Kereskedelmi és Hitelintézet igazgatósága elhatározta, hogy a betéli kamatlából folyó évi október hó 1-tõl kezdõdõleg 5%-ban állapítja meg, vagyis ez idõtõl kezdve egy a régi mint az új betétek után öt százalékos kamatot fizet a betevõknek. Ez intézkedést a közönség érdekében igen üdvõsnek tartjuk, mert így a kis tőkével rendelkezők is több jövedelemhez juthatnak s az intézet érdekében is jó az, mert valószínûleg rohamosan növekedni fog a betétek összege s így nem lesz ráutalva a fõvárosi pénzintézetek drága pénzére. A fõvárosi pénzintézetek ugyanis kibaszálva a pénznek általános drágaságát, hallatlan magas áronak adnak pénzt a világi kisebb pénzintézeteknek s valósággal nyúzák azokat s illetleg a vidéki közönséget.

— **A kinostári hídmerleg megvizsgálása.** *Wagner* Lãszlõ dr. selmecebányai ügyvéd a múlt hó folyamán bejelentette a rendõrkapitányi hivatalnál és a kereskedelmiügyi miniszternél, hogy a bányakincstár tulajdonát képezõ nagy hídmerleg rosz, hamisan mér az eladó kãrára. A rendõrkapitányi hivatal azonnal intézkedett a mérleg megvizsgálása iránt s *Pogány* Béla mértekhitelesítõ jelentése szerint a mérleg akkor rendben és a forgalomban használhatónak találtak. A kereskedelmiügyi miniszter e hó 13-án vizsgálta meg a mérleget s a vizsgálatot az állami központi mértekhitelesítõ m. kir. bizottság felügyelõje *Bãtori* Ferenc mérnök eszközölte, aki megállapította, hogy az elsõ vizsgálat óta a mérlegen javlítások történtek, de a mérleg nem jó, mert 100 kilogrammál 4 gramm az eltérés az eladó kãrára. Hiba az is, hogy a mérleg sohasem volt hitelesítve. A bányakincstár a mérlegnek a közönség részére való használatát besztüntetle.

— **A Vigadó—színház tervel.** A legelõnkben érzett hiányon óhajj segíteni *Horvãth* Kãlmãn polgãrmaster és a városi tanács, amikor sũrgõsen akarja megoldani régi vajudó kérdést a vigadónak és színháznak. Jól tudja egész közönségünk, hogy a jelenlegi ugynevezett vigadó épület, egy építészeti szõrnyüsztölõl, amelybe nem hogy vigadni nem lehet, de amelyben kedvt veszti még a legvigabb kedélyû ember is, s ezenkivül reumãt, légcsõhurut, asztmahat, szemfãjást s más hasonló nem kellemes dolgokat szenved az, aki elszãnja magát s belemege. *Horvãth* Kãlmãn polgãrmaster belãtva, hogy a város intelligens közönségének nem felet már meg a régi épület, de szãmolva azzal is, hogy a város nem képes új vigadó és színház épületet emeltetni, a régi épület átalakítását akarja megoldani a kérdést s ez irãnt adótt utasítást *Hugyeç* és *Rosenauer* beszterecebányai építõmérnököknek, akik a felvidék legjobb híró, szolid vállalkozók. Az új vigadó—színház tervel elkészültek már, alkalmunk volt látni azokat s bátran állithatjuk, hogy a vigadónak tervezett átalakítása teljesen megfelel. Rendes, az igényeket kielégítõ szinpad, diszes nagytér, s kellõ számú, nagyságu és elrendezésû mellékhelyiség van benne. Tekintettel voltak a tervezõk arra is, hogy jövedelmöz is legyen az új épület s ezért szãlladót is terveztek, amelyben tizenegy vendégszoba volna. Elõnyös a terv e tekintetben már azért is, mert jelenleg tudvalevõleg csak egy szállóhelyiség van Selmecebányán,

ami kárára van az idegenforgalomnak. A vigadó—színház terveit az érdeklődők megtekintetik a városi mérnök hivatalos helyiségében.

— **Vihnye fürdő** ügye kerül majd most ismét tárgyalás alá, a hirdetéseknek eddig nem volt eredménye, mert sem vető, sem bérli nem jelentkezett, a mostani állapot sem maradhat, mert szobák nélkül nem lehet fürdőt fejleszteni, de még csak fenntartani sem, hogy pedig kevés a szoba, igazolta a mostani fürdővéd az, amely alatt sok száz vendég ment vissza, illetve nem jött el azért, mert lakást nem kapott Vihnyén. A városnak sok jövedelme esett el így, és azért végre valahára mégis csak kell építeni új lakásokat, mert a mai állapot mellett az is megsehitik, hogy az utóbbi évek alatt elért felvirágoztatás után hanyatlás áll be és azután még a mai jövedelmek is elmaradnak. A modus vivendire úgy a fürdőgondnok, mint a fürdőorvos megtekintett javaslatokat, melyek most a polgármester, mint fürdőgazdát előterjesztésével együtt a fürdőbizottsághoz kerülnek tárgyalás végett. Kemény dió lesz ezen ügy is a városi hatásra, mert ilyen fontos ügy rendezéséhez az egész községgel egyetértésre van szükség, ezt megteremtteni azonban igen nehéz a mai viszonyok között, amidőn az úres frázisokkal dobálódzó egyes igazga embereknak nagyoló szavai termékeny talajra találnak és nagyon megnehezítik az öszérdeket szolgáló hatóságok munkáját. Bizunk azonban városunk közönségének józan fel fogásában és hiszünk, hogy saját érdekében csakis a jó és helyes utat fogja betartani ezen nehéz kérdésben is.

— **Városunk területén** és környékén működő felekezeti tanítók utolsó csoportja e hó 14-én tette le az új törvényben előírt esküt polgármesterünk kezébe, most majd az iskolafelntöröknek kezdődik meg a munkája az államsegélyek kieszközölése végett.

— **Talált tárgy.** E hó 2-án délután nagyobb mennyiségű postabélyeg találtatott a Deák Ferenc utcában. Tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányi hivatalban.

Közönség köréből.

Nyilatkozat.

Kijelentem, hogy a tűzörség és egyházi zenének oly módon való rendezéséhez, ahogy az a törvényhatósági bizottság folyó hó 10-én tartott közgyűlésén történt, én sohasem járultam hozzá. **Zólym** Imre elnök és én is a Tűzoltó Egylet közgyűlésén hozott azon határozatot terjesztettük a polgármester elé, hogy az egyházi zene és a tűzörség különítessék el egymástól. Ennek fejében a Tűzoltó Egylet megelőlegzik hat tüzorrel. Három legyen az újváron és három az ortyánán. Ezen előterjesztésünkhöz kezdettől fogva ragaszkodtam és most is ezt tartom helyesnek. Miután a polgármester a közgyűlésen azval érvelt, hogy ez ügyben a tűzoltó alparancsnokkal megegyezésre juttott, sajnálatlailk kell jelentenem, hogy ez még nem történt. Ellenkezőleg megmondtam a polgármesternek, hogy esetben, ha ily határozat hozatnék a tűzoltóság nem vállalja a felelősséget. Az a véleményem, hogy az ügynek a történet módon való megoldása sérelmes a tűzoltóság névé és veszedelmes a városra névé. **SelmeCBánya, 1907. szept. 13-án.**

Köszlter János,
alparancsnok.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem felelős a szerk.

Nagyon alkalmas utazóknak. — Nékiülőzhetetlen rövid használat után. Fertőtlenítő hatású által megvizsgálva.

Atlat Bécs, 1897. július 8.

Kalodont

nékiülőzhetetlen

fogcrème.

A fogak tisztán tartásához fogviz nem elegendő. — Eltávolítása a fogus körül akaratlanul képződő ártalmas anyag, csakis mechanikai tisztítással egyesített egy felcsiszoló és antiseptikus hatású bíró fog-Crém-mel elérhető. A **KALODONT** használata az összes kulturált emberekben a legintézetesebbnek bizonyult.

KALOGÉN

BRÁZY SÓBORSZESZ

FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS

HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Hirdetmény

Selmec- és Bélabánya sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város háztartásáról szóló 1908. évi költségelőrinyzatot 1886. évi XXII. t.-c. 122. §-ának megfelelően letárgyalta sennek folytan: a) az 1908. évi szükséglet... 435,551-74 K b) az 1908. évi fedezetet... 362,082-39 K a hiányt... 73,469-35 K-ban állapította meg.

Mely hiányynak a fedezetére az alapul vehető 108,184-65 K egyenes állami adó után a tanács 68 %) közösi pótdó ki vételét hozza javaslatba a törvényhatósági bizottságnak.

Erről a városi közönségnek az 1886. évi XXII. t.-c. 125 §-ának rendelkezéséhez képest, azonnal értesítenem, hogy az előirányzat a város 15 napon át közzsemlére van kitevé, ahol és azt az adófizetők a hivatalos órákban megtekinthetők s ellene észrevételt adhatnak be.

SelmeCBányán 1907. évi szeptember 13-án.

Horváth Kálmán,
polgármester.

5816. sz. 1907.

Hirdetmény.

Selmec- és Bélabánya sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező Semberyház első emeletén levő helyiségeknek (tanterem és mellőkhelyiségek) a folyó év november 1-től való bérbeadás céljából a *folyó évi szeptember 26-án d. e. 10 órakor a városi ház tanácstermében nyilvános árverést tart.*

Kikálitási bérösszeg: évi 800 (nyolcszáz) korona.

A részletes felőletelek a városi számvevőszégnél megtekinthetők.

SelmeCBányán 1907. évi szeptember hó 5-én.

Horváth Kálmán,
polgármester.

Hirdetmény.

Tudatom a város közönségével, hogy e szab. kir. város *igazoló választmány* a legutóbbi adófizető törvényhatósági tagok 1908. évi névjegyzékének összeállítása illetve kiigazítása ügyében SelmeCBányán a városi ház tanácstermében folyó évi szeptember 16. napján d. e. 10 órától 12 óráig nyilvános ülést tart.

Figyelmeztetem mindazokat, kik az 1886. XXI. t.-c. 26 §-a szerinti kétszeres adószámítás kedvezményét igénybe venni kívánják, hogy az ülés tartama alatt az *igazoló választmány* előtti szóval, vagy írásban *jelentkezzenek* s jogosultságukat igazolják, mert aki nem jelentkezik s jogosultságát igazolni nem tudja — az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől azon egy alkalomra elesik, tehát a kétszeres adóbeszámítás kedvezményétől, az aki az *igazoló választmány* ülései alatt nem jelentkezett — *azonnal elveszti* s e tekintetben *később sem élhet igazolással* vagy bármilyen jogorvoslattal.

Az 1886. évi XXI. t.-c. 26. §-a értelmében a kétszeres adóbeszámítás kedvezményét igényelhetik: az állami, felekezeti, törvényhatósági, közösi és magán tanintézetek tanárai, a tudományos akadémiák tagjai, az akadémiai művészek a folyóirat és lapszerkesztők, a lelkesek, az ipar és kereskedelmi kamarák bel- és kültagjai, ugyiszintén a magyar államban érvényes oklevéllel ellátott tudorok, tanárok, ügyvédek, bírák, orvosok, mérnökök, építészek, gyógyszerészek, sebészek, bányászok, erdészek, gazdászok, gazdatisztek és állatorvosok.

A legutóbbi adó fizetők névjegyzékének összeállítása céljából szolgáltatott kiegészített adókimutatások a városi főjegyző hivatalos helyiségében (Városház II. em. 8. ajtó) tekinthetők be. SelmeCBányán 1907. szept. 12. napján.

Sztancsák Miklós, Jezsovits Károly,
v. főjegyző az igazoló kir. tan., az ig. val. elnök.
választmány előadója.

98321/1907.

B. M. számu közrendelet.

VII-b.

Az 1903. évi 90000 sz. szabályrendeletet és 1903. évi 120170 sz. közrendelet életbe lépésé tárgyában.

Valamennyi vármegyeyel és városi törvényhatóságnak Fiume kivételével.

A gyógyszerkülönlegességekről és öszszetelteli gyógyszerkezeletről alkotott s 1904. évi július hó elsőjében léptetett 1903. évi 90000 számu szabályrendelet a végrehajtását megnehezíté és hosszabb tárgyalást igénylő némely kérdések rendezésére érdekében az 1904. évi 48051. szám alatti közrendelettel felüggesztetett. Bár azelőtt folytatott tárgyalások alapján a felmerült kérdéseket végleg rendezni még nem lehetett, mégis számot vetve azzal, hogy az ország területén készült gyógyszerkülönlegességeknél öszszes gyógyszereknek némely külföldi államba való kivételének megkönnyítése szükségessé teszi, hogy az említett szerek forgalomba hozhatásának módjaita legalább úgy, a mint azt az 1903. évi 90000 számu szabályrendelet előírja, rendezve legyenek. inditavta érem magamat, hogy az 1903. évi 90000 számu szabályrendelet mint az ennek némely határozományi kiegészítése céljából 1904. évbén 120170/1903. szám alatt kiadott közrendelet határozományait újból életbe lépéssem. Ezekből kifolyólag felhivom a Cimet, hogy ezen rendelkezémet a törvényhatóság hivatalos közliönyben tegye közvé és egyuttal a törvényhatóság területén működő öszszes orvosokkal gyógyszerértároltulajdonosokkal, valamint a gyógyszerhatár hivatalos vizsgálatainál közreműködni hivatalos hatóság közögekkel és tudomásvételt és mihezartást végett közlije.

Budapest, 1907. évi augusztus hó 22-én.

Andrássy s. k.

H I R D E T É S E K.

A „SelmeCBányai Kereskedelmi és Hitelintézet R. T.”

tudatja, hogy folyó évi október hó 1-től kezdődőleg úgy a régi, miként az új betétek után 5 % kamatot fizet. A betét-kamatadó az Intézet viseli.

SelmeCBánya, 1907 szeptember 4.

SelmeCBányai Kereskedelmi és Hitelintézet

Részvényársaság.

Tudomásul!

Van szerencsém a tisztelt című közönségnek közölni, hogy a meglevő kocszraktár mellé

köszén raktárt

létesíttem.

Porosz, sziléziai és magyar kőszénel állandóan fogok raktáron tartani és azt lehet, legutányosabban elárusítani.

A kőszén beszerzése körüli nehézségek ajánlatossá teszik a nagyobb szükségletet előjegyeztetni, annál is inkább, mivel nagyobb mennyiségek közvetlen az állomásról előnyösebb árban szállíthatók a házhoz.

Kiváló tisztelettel

ERNST ZSIGMOND.

Maggi *Maggi*
néhány évvel a gyenge
Maggi *Maggi*
néhány évvel a gyenge

Maggi Gyula és Társa.
Iroda: Wien, IV/1. Gyár: Bregenz.

Muszká örökösök
tulajdonát képező Felső Rózsa-utca 82. és 83. számú házak szép kerttel eladók. — Bővebbet: **Muszká Mariettánál.**

Kegyi esemege-szőlőt
igen édes és zamatos fajokban 5 kilós kosarakban helybéli postán feladva 3 Koronára:
Finom kegyi tüzes fekete bort
1/2 literes üvegekben 80 fillér, 1 literes üvegekben 1 korona 10 fillér;
Burgundi vörös bort
1 literes üvegekben 1 korona 40 filléret utóváltéll szállít
PÉCS EDE szőlőbirtokos Nyitrán.

Csemege-szőlő, csakis elsőrendű nemes fajok, postakosarankint 2*80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor. Csemege alma és körte postakosarankint 2*40 kor. 100 kg. 24 koronától feljebb. Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor., turkesztán és ananász 32 kor., postakosarankint 2*40 kor. Paradicsom, tölthető zöld paprika és fejes káposzta postakosár 2 kor. Vasúti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít:
Szabó 169. gyümölcs- Csongrád.

A Nádparipa-Liliumtejszappan
Bergmann és társától Drezda és Tetschen a E. Marad a naponta beérkező elimerő nyilatkozatok szerint a leghatásosabb minden gyógyszernek közt szepők ellen is. Használata az arcbőrt puha bársnyossá teszi és rozszasztint idéz elő.
Kapható 80 filléres darabokban minden gyógyszerárban, drogueria, parfin-, szappan- és fodrász-üzletben.

Bérbeadó lakás!
Hell házban egy négy utcai szobából, konyha és a hozzátartozó mellékhelyiségekből álló másodemeleti lakás
f. évi november hó 1-étől
kezdődőleg kiadó.
Bővebbet **UNGAR KÁLMÁN** dr. ügyvéd úrnál.

Alapítótól 1796.
HORN LAJOS
SZOBÁRSZ. ES KÓFARAGÓ ÜZLETE
SELMECBÁNYÁN
KIS VÁSÁR-TÉR 233. SZÁM.
FÜCZLET: BESZTERCEBÁNYÁN. BARTÁR: KÖRMÖCBÁNYÁN.

Ajánlom nagy választéku sirkőraktáromat valamint épület munkát.
* Szolid és pontos kiszolgálás mellett. *

Értesítés.
Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy
cukrászdámat
folyó évi szeptember hó 1-től kezdve a Kossuth Lajos-téren levő Magas-ház épületébe helyeztem át. Midőn fényesen berendezett új helyiségemet becses figyelemmel ajánlanám, kérem eddigi becses pártfogásukkal továbbra is megtisztelni.
Selmecebánya, 1907. szeptember hó.
Teljes tisztelettel
Borhegyi István,
cukrász.

3 régi szó... 3 új szó...
Altvater Altvater
Gessler Gessler
Jägerndorf Budapest

ifj. MARSCHALKÓ GYULA
fűszerkereskedésében
egy tanuló
felvétetik.

Kiadó lakás!
Honvéd-utcai 52. számú ház 7 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás kerttel együtt **kiadó** 1907 évi november 1-étől. Esetleg örök áron eladó.
Óváry Dezső.

Deák-utca 17. sz. (Sóltz-féle) házban
az emeleti helyiségek
egészben mint egy lakás vagy kettéosztva
(mint egy négyszobás s egy kétszobás lakás)
kellő helyreállítás után
f. é. nov. 1-től kiadó.
Bővebbet: **Fodor L. dr.**

Kérje ingyen
és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főrajzgyűjteményt, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szőlő arany és ezüsttárcák, hárszerek, adó- és bőrtárcák stb.-ről eredeti gyári árban.
Nikkell remóntor óra K. 3.—
System Rokokfó patent óra K. 4.—
Svájci eredetű system Rokokfó patent K. 5.—
Folyozott «Sas Rokokfó» nikkell rem K. 7.—
Ezüst remóntor óra «Gloria» művel K. 8-40
Ezüst remóntor óra fésülési K. 12-50
Ezüstóra K. 2-00. Konyhaóra K. 3.—
Schwarzwalddi óra K. 2-30. Kakukóra K. 8-30
Minden óráért 3 évi jótállás. — Nincsen kockázat! Becserelés megérgetve vagy a pénz vissza!
Első órágyár Brax
KONRAD JÁNOS
cs. és kir. udvari szállító.
Brux 1258. szám. (Csehország.)

Elsőrangú „Angol úri szabászat”!!

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy helyben a mai kor igényeinek megfelelő

„Angol úri szabóságot”
rendeztem be.

A megrendelések műhelyemben szabásom felügyelete mellett készülnek, aki a fővárosban, valamint a külföld nagyobb városaiban huzamosabb ideig működött.

Egyuttal felhívom becses figyelmét az újjanban bevezetett honi, zsolnai, gácsi, skót és valódi angol divat szövét különlegességek nagy választéku raktáramra.

Borsalino, Bossy és Pichler kalapok egyedüli raktára. × Kobrák, Lichtmann és selmecebányai cipők. (Castle Make) angol nyakkendő különlegességek. × „Raninger”-féle keztyűk. × Sport és vadász viz. hatlan körgallérok. × Női divat felsőtű és nyakbó (colier) újdonságok dús választékban.

Tisztelettel
SINGER MIKSA divatáruháza
Felső terrass.
Külön egyenruházati osztály!! Műhely Hell-ház Felső-terass!